

Taalpost

30
JUN
2020

? Taaltip: *reikhalzend/halsreikend*

Je kunt zowel *reikhalzend* als *halsreikend* uitkijken naar de vakantie. *Reikhalzend* is wat gebruikelijker; dit woord is ook een stuk ouder dan *halsreikend*.

Voor sommige mensen is de betekenis van *reikhalzend* iets sterker: als je reikhalzend uitkijkt naar de vakantie, verlang je daar hevig naar. *Halsreikend* heeft iets meer de bijbetekenis 'nieuwsgierig': 'We kijken halsreikend uit naar de finale.'

Meer hierover is te lezen op [de website van Onze Taal](#).

**Meer taalkwesties op
de site van Onze Taal**

Taalnieuws

- >> Taalkundige Mark Dingemanse wint een Heineken Young Scientists Award. ([Onze Taal](#))
- >> Polly Jean Hollanders (17) wint de allereerste Olympiade Nederlands. ([VRT](#))
- >> Hoe ontcijfer je een boodschap in een onbekende taal? ([Nu.nl](#))

{ Zomerschool Groot Dictee

De Zomerschool Groot Dictee 2020 bereidt u voor op het Groot Dictee der Nederlandse Taal, dat in november plaatsvindt.

Tot eind augustus is er elke week een nieuwe dicteequiz, die u thuis kunt invullen. Daarin staat steeds een ander spellingonderwerp centraal. En elke zaterdag neemt een van de taaladviseurs van Onze Taal met Frits Spits de grootste instinkers door in de radio-uitzending van *De Taalstaat* (11.00-13.00 uur, NPO Radio 1).

De eerste dicteequiz staat al online.

>> **Oefen uw spelling**

* Naams- en stemveranderingen

>> De universiteit van Princeton schrapt 'Woodrow Wilson' uit de naam van een opleidingsinstituut. (Het Laatste Nieuws)

>> L'Oréal schrapt termen als 'zuiver', 'wit' en 'licht' om witmakende huidcrèmes aan de man te brengen. (De Morgen)

>> David Lee Roth zou zich nu David L. Roth of El Roth laten noemen. (de Volkskrant)

>> Bij *The Simpsons* zullen witte stemacteurs niet langer de stemmen van gekleurde personages inspreken. (NOS)

& Woorden van drank

>> Ook Plantation Rum verandert van naam. (Neat Pour)

>> Whisky proeven is een flinke portie bluf in de mond nemen. (AD)

>> Wijnspecialisten spreken een andere taal. (Engelstalig filmpje; Sabrina Cruz)

! Herhaling oproep: help de wetenschap!

In ons taalgebied bestaat veel variatie in woordvormen: *stommerd*, *stommerik* en *stommeling* worden door elkaar gebruikt, evenals *selderie*, *selderij* en *selder*, *behulpzaam* en *behulpelijk*, *godin* en *godes*, enz. Maar welke vormen waar worden gebruikt, is nog niet systematisch onderzocht.

Daarom wordt u gevraagd een vragenlijst in te vullen, om hier beter inzicht in te krijgen. Hoe meer

mensen de lijst invullen, hoe beter.

Er waren vorige week technische problemen met de vragenlijst; vandaar deze herhaalde oproep.

>> **Naar de vragenlijst**

Taalpost in de zomermaanden

In de maanden juli en augustus wordt Taalpost één keer per week verstuurd. Niet op dinsdag of donderdag, maar op woensdag.

De eerstvolgende aflevering verschijnt op 8 juli.

Uit de webwinkel van Onze Taal ***Vaktaal***

'Apps appen met een app', 'Elfmeter, strafschop of penalty', 'Kaas uit van die plastiekjes', 'Geen roodborstje maar roodborst?', 'Wil je koffie of thee?' ('Ja!' zegt de wiskundige), 'Yu di Kòrsou' ...

Golfers en juristen, wetenschappers en zeilers, voetballers en wiskundigen, muziekkenners en vogelliefhebbers – iedereen gebruikt vaktermen, bewust of onbewust. Het is nu eenmaal vaak onbegonnen werk om over dingen te praten waarvoor je geen naam hebt.

Welke relatie hebben bekende vertellers als Kristien Hemmerechts, Ionica Smeets, Hans Dorrestijn en Jean Paul Van Bendegem met vaktaal? Ze gaan daar, samen met nog zesentwintig andere bekende Nederlanders en Vlamingen, op onderhoudende wijze op in in de bundel *Vaktaal*.

Prijs: € 14,99.

>>

Bestel direct

? Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & kalenders

+ Volg Onze Taal op de sociale media

Facebook • Twitter • Instagram • LinkedIn

Hoe zat het ook alweer met
'op vakantie' en 'met vakantie'?
Zie de website van Onze Taal:
www.onzetaal.nl/vakantie.

**Volg Onze Taal op
Twitter voor taaltips,
taalnieuws, taalkronkels
en taalweetjes**

^ Over Taalpost

Taalpost brengt u twee keer per week (in juli en augustus één keer per week) het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Bilthoven).

#FB

#Twitter

#Linkedin

#Instagram

#E-mail

Diensten Onze Taal

Lidmaatschap
Taaladvies
Spellingsite
Tijdschrift
Webwinkel

Nieuwsbrief

Contact
Archief
Adverteren
Gegevens wijzigen
Afmelden

Taalpost

25
JUN
2020

? **Woordpost: *wisent***

Mensen die in de buurt van De Maashorst wonen, zien de **wisent** het liefst uit dit natuurgebied vertrekken. Wat een wisent is en waar dat woord vandaan komt, is te lezen op de [website van Onze Taal](#).

>> **Lees meer**

* **Radio**

- >> Wat taal en muziek van elkaar onderscheidt. ([Science.orf.at](#))
- >> Vogelnamen in Oost-Vlaams dialect. ([Vroege vogels](#))
- >> 'Frysk is gjin sykte'. ([Omrop Fryslân](#))

! **Nieuwe woorden**

- >> *Anderhalvemetermoeheid*. ([Jack Hoeksema](#))
- >> *Drive-inproclamatie*. ([Taaltelefoon](#))
- >> *Smetwet*. ([Taalbank](#))

Geen Stijl

"Columnisten hadden het moeilijk in de negentiende eeuw", schrijft Ronald Snijders in zijn column in het juninummer van *Onze Taal*, dat in het teken staat van taal in de negentiende eeuw.

"Ze konden amper rondkomen. Er was nog geen *Onze Taal* waar ze voor konden schrijven, je had nog geen radio, geen televisie, je had niks. Ja, je had *De Telegraaf*. Geen *Volkskrant* nog, geen *Stijl*. *De Stijl* verscheen pas in 1917 als tijdschrift. Kortom, het was sappelen."

De hele column is nu gratis te lezen op [de website van Onze Taal](#).

Naar de column

Namen

>> Nestlé wil de productnaam *Beso de Negra* (letterlijk: 'zoen van een zwarte vrouw') veranderen. ([Reformatorisch Dagblad](#))

>> Een actiegroep vraagt aandacht voor wereldwijde problemen met drinkwater door 'water' af te plakken op Nederlandse plaatsnaamborden. ([NH Nieuws](#))

>> Volgens nieuwe wetgeving moet *tarwespeltbrood* vooral tarwe bevatten. ([Nieuws voor diëtisten](#))

>> De TU Eindhoven schrapt Nederlandse namen van faculteiten. ([Eindhovens Dagblad](#))

En verder

>> In Frankrijk is een poging gedaan om in het Guinness Book of Records te komen door het grootste woord ter wereld op het strand te schrijven: *océan*. ([France Bleu](#))

>> Het woord *nigger* wordt gaandeweg zo ouderwets dat het over een tijdje misschien niet meer als beledigend wordt ervaren. ([The Write Brain](#))

>> De Chicago Manual of Style, een Amerikaanse stijlguide, schrijft *Black* voortaan met een hoofdletter. ([Without bullshit](#))

>> Leer een beetje 'Bordeluche', het dialect van Bordeaux. ([Frenchly](#))

>> Vlaamse doven klagen de overheid aan omdat ze te weinig toegang hebben tot tolken. ([Het Nieuwsblad](#))

WAAR KOMT SUIKERSPIN VANDAAN?

en nog 99 andere vragen over woorden

Onze Taal
Aankomst van de
Nederlandse taal

Lid worden van Onze Taal: met cadeauboekje (alleen vandaag nog)

Als lid van het Genootschap Onze Taal ontvangt u tien keer per jaar het **tijdschrift Onze Taal**. Ook krijgt u **korting** op evenementen en uitgaven van Onze Taal. En natuurlijk kunt u bij ons Taalloket terecht met al uw **taalvragen**.

Actie

Als u **vandaag (25 juni) nog lid wordt** (€ 46,- *), krijgt u bovendien 'Waar komt *suikerspin* vandaan?' cadeau, een luchtig en leerzaam boekje over de herkomst van alledaagse woorden en uitdrukkingen, zoals *kletsmaajoor*, *tussen de middag*, *poedelnaakt*, *cocktail* en *op je hurken*.

Voor meer informatie: zie de [webwinkel van Onze Taal](#).

* prijs van een jaarabonnement voor Nederland, België, Suriname, Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint-Eustatius en Sint-Maarten

>> **Ja, ik word lid!**

? Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & kalenders

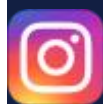
+ Volg Onze Taal op de sociale media

Facebook • Twitter • Instagram • LinkedIn

Onze
Taal

Spelen met taal: dubbelewoordzinnen

- Zijn zijn vrienden vrienden?
- Laten laten zeven zeven.
- Wil wil pakken pakken.
- Wil, wil je je eten eten?
- Letten letten op op verlaten verlaten.

**Volg Onze Taal ook op
Instagram: elke dag leuk
en leerzaam!**

Over Taalpost

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

#FB

#Twitter

#Linkedin

#Instagram

#E-mail

Diensten Onze Taal

Lidmaatschap

Taaladvies

Spellingsite

Tijdschrift

Webwinkel

Nieuwsbrief

Contact

Archief

Adverteren

Gegevens wijzigen

Afmelden

Taalpost

23
JUN
2020

? Taaltip: *ergens op bedacht / verdacht zijn*

Zowel *ergens op bedacht zijn* als *ergens op verdacht zijn* is juist in de betekenis 'ergens rekening mee houden', 'op iets voorbereid zijn': 'Ze waren bedacht/verdacht op de risico's.' *Bedacht* is in deze constructie wat gebruikelijker dan *verdacht*.

In de formulering *op iets bedacht/verdacht zijn* ligt vaak ook het betekenisaspect 'op je hoede zijn' besloten. Bijvoorbeeld: 'Wees erop bedacht/verdacht dat het weer snel kan omslaan.'

Nog enkele voorbeeldzinnen staan op [de website van Onze Taal](#).

>>

Meer taaladvies

! Taalnieuws

>> Een ondertitelende spraakcomputer schrijft per ongeluk een onwelvoeglijk woord uit in het praatprogramma *Op1*. ([De Telegraaf](#))

>> Alweer meent iemand het mysterieuze Voynich-manuscript te hebben ontcijferd. ([Scientias](#))

>> Taalleergames zoals Duolingo gaan een grootse toekomst tegemoet. ([Medicinsider](#))

* Namen

>> Uncle Ben's verandert van naam en logo vanwege Black Lives Matter. ([Newsmonkey](#))

>> Het biermerk *Brugse Beer* lijkt te veel op de café-naam *Het Brugse Beertje*, vindt de rechter. ([De Standaard](#))

>> Mag de Rotterdamse Nobelstraat zijn naam blijven behouden? ([AD](#))

>> Een Amerikaanse universitair docent wil dat een Vietnamese student haar naam aanpast om deze 'Engelser' te laten klinken. ([ABC](#))

>> Afrikaantjes heten in Winterswijk voortaan *tagetes*, deels vanwege de racismediscussie. ([De Gelderlander](#))

{ Vakantietaal in eigen land

Normaliter organiseert In'to, het talencentrum van de Nijmeegse universiteit, cursussen in traditionele vakantietaal zoals Italiaans en Duits. Omdat veel mensen dit jaar vermoedelijk in eigen land zullen blijven, besteedt het centrum in vier webinars nu aandacht aan de talenrijkdom in eigen land. De eerste geeft een overzicht over de vele talen van Nederland, vervolgens komen het Nijmeegs, het Limburgs en de taal van de Wadden aan de orde.

Alle webinars worden gegeven door docenten uit Nijmegen en zijn gratis. U kunt u [hier](#) aanmelden.

>> [Naar de aanmeldpagina](#)

! Video

>> De Vlogmannen diepen de 'raarste verhalen achter gewone woorden' op. ([Vlogmannen](#))

>> De VRT diept uit de archieven een interview uit de jaren zestig op met de legendarische taalkundige P.C. Paardekooper, voorstander van een 'wetensgapelike' spelling. ([VRT](#))

* Meehelpen met onderzoek

>> Luister naar geluidsfragmenten van baby's en help wetenschappers die onderzoeken hoe taal ontstaat in verschillende culturen. ([Iedereen wetenschapper](#))

>> Vertel ons hoe u de adviezen van de Taaladviesdienst leest en beoordeelt. ([Taaladviesdienst](#))

>> Help mee uit te vinden waar in ons taalgebied precies afgeleide vormen als *stommerd*, *stommerik* en *stommeling* worden gebruikt. ([Neerlandistiek](#))

& En verder

>> Vanwege corona leest Kees van Kooten zijn voorleeslunchverhaal op de tv voor. ([Nationale voorleeslunch](#))

>> Neerlandicus Frits van Oostrom: we hoeven ons niet zoveel zorgen te maken om het Engels. ([Trouw](#))

>> 'La Belgique, c'est chique' – wat wringt daar in de spelling? ([De Standaard](#))

Advertentie

Woordenboek van het Nederlands in Suriname

Vanaf 1667 kwamen er Nederlanders in Suriname wonen. Ze ontwikkelden een eigen taalvariant, met veel woorden die in Nederland onbekend waren: neologismen, woorden uit lokale talen, nieuwe uitdrukkingen en betekenisveranderingen.

Deze 'exotische' taalvariant wordt nauwkeurig beschreven in het *Woordenboek van het Nederlands in Suriname van 1667 tot 1876* van Jan van Donselaar, een autoriteit op het gebied van het Surinaams-Nederlands.

Het boek is alleen te verkrijgen via [de webwinkel van Onze Taal](#).

Woordenboek van het Nederlands in Suriname van 1667 tot 1876

J. van Donselaar

>>

Naar de webwinkel

? Taalvraag?

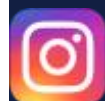
Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & kalenders

+ Volg Onze Taal op de sociale media

Facebook • Twitter • Instagram • LinkedIn

**Volg Onze Taal ook op
Instagram: elke dag leuk
en leerzaam!**

^ Over Taalpost

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

#FB

#Twitter

#Linkedin

#Instagram

#E-mail

Diensten Onze Taal

Lidmaatschap
Taaladvies
Spellingsite
Tijdschrift
Webwinkel

Nieuwsbrief

Contact
Archief
Adverteren
Gegevens wijzigen
Afmelden

Taalpost

18
JUN
2020

? Woordpost: *knevelarij*

De Belastingdienst in Nederland maakt zich volgens velen, onder wie Maxim Februari, schuldig aan **knevelarij**. Wat dat is en waar dat woord vandaan komt, is te lezen [op de website](#) van Onze Taal.

>>

Lees meer

! Woorden

- >> *Laadplein*: het eerste is er. ([Taalbank](#))
- >> *Eunuch*: hoe spreek je het uit? ([Isoglosse](#))
- >> *Gereigerd*: dat heeft het ondertussen. ([VRT Taal](#))

* Taalnieuws

- >> Veel gedoe en veel geld om een Nederlandse straatnaam te veranderen. ([Nu.nl](#))
- >> Elon Musk en Grimes hebben de naam van hun zoontje nog eens veranderd. ([Ditjes & Datjes](#))
- >> Belgisch voetbal vindt het woord 'amateur' minderwaardig. ([Sporza](#))
- >> 'Bardcore' is een nieuwe muziektrend om van bekende popliedjes middeleeuwse versies te maken. ([De Standaard](#))
- >> Mogen kinderen zonder Gooise *r* niet meezingen bij Kinderen voor Kinderen? ([De Groene Amsterdammer](#))
- >> Kinderen in het zesde leerjaar van Vlaamse scholen kennen beter Engels dan Frans. ([VRT](#))

& En verder

>> In Angelsaksische landen heeft de rechtspraak al veel langer aandacht voor klare taal / plain English. ([Mr. Online](#))

>> Meerdere talen in één gesprek is niet asociaal; Fries kan ook een luistertaal zijn. ([Omrop Fryslân](#))

>> Ondertitelen is eigenlijk een van de ondankbaarste beroepen die er zijn. ([Nu.nl](#))

>> Docent J.A. de Ridder geeft in 1961 zijn ongezouten mening over de invloed van het Engels en het Frans op de Nederlandse taal. (filmpje: [VRT Taal](#))

! Winnaars

Wat vindt u leuk aan Taalpost? Dat vroegen we in onze afleveringen van 2 en 4 juni.

“In één woord: actueelgevarieerd-leerzaamuitnodigendhumorbevattend-internationaalontspannendleesbaar.”

Dat (maar dan zonder afbreekstreepjes) antwoordde Wim van der Linden, een van de vele honderden lezers die reageerden. Hij, Lola Bertels, Martin van Dam, Beate Weber en Paul van der Zalm winnen het boek *Waar komt suikerspin vandaan?*

Veel leesplezier!

^ Filmpje: wat Taalpost doet

Ondertussen hebben we een [filmpje](#) voor u gemaakt.

Want wie zijn toch die Taalpostbodes die jaar in, jaar uit het mooiste taalnieuws voor u opsnorren?

>>

Wat Taalpost doet

Advertentie

Taalboekenpakket

Onze Taal geeft niet alleen taaladvies op maat, maar stelt ook boeken samen: over spelling, grammatica, leestekens én veelgestelde taalvragen. Toegankelijke naslagwerken met duidelijke uitleg en veel voorbeelden uit de praktijk.

Als u nu in de webwinkel van Onze Taal de boeken *Grammatica*, *Leestekens* en *Spellingwijzer Onze Taal* bestelt, krijgt u de uitgave *Taal-top-100* er gratis bij!

Meer informatie [in de webwinkel](#).

Naar de webwinkel

? Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & kalenders

+ Volg Onze Taal op de sociale media

Facebook • Twitter • Instagram • LinkedIn

'Ze zei het zonder blikken of blozen':
waar komt deze #uitdrukking vandaan?

Dat vertellen we op onze website:
www.onzetaal.nl/blikkenofblozen.

**Volg Onze Taal op
Twitter voor taalnieuws,
taaltips en taalweetjes**

Over Taalpost

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Bilthoven).

[#FB](#)

[#Twitter](#)

[#Linkedin](#)

[#Instagram](#)

[#E-mail](#)

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Afmelden](#)

Taalpost

16
JUN
2020

? Taaltip: *verschillende emoji / emoji's*

Het woord *emoji* heeft twee meervouden. De gebruikelijkste vorm is *emoji's*, maar *emoji* (zonder toevoeging) is ook juist.

De vorm *emoji's* is vaak wel iets duidelijker. Een zin als 'Ken jij deze emoji?' is namelijk dubbelzinnig, terwijl je bij 'Ken jij deze emoji's?' meteen begrijpt dat het om meerdere 'symbooltjes' gaat.

Hoe het komt dat *emoji* twee meervouden heeft, is te lezen op [de website van Onze Taal](#).

>>

Meer taaladvies

! Taalnieuws

- >> Nieuw: sonnettenroute in Zeeland. ([Bas Jongenelen](#))
- >> Steeds minder vermeldingen van 'God' in rouwadvertenties. ([Trouw](#))
- >> Door op afstand de trilling van een hangende lamp te observeren, kun je gesprekken afluisteren. ([The Hacker News](#))
- >> Tineke Verburg, onder meer bekend van *Tien voor Taal*, is overleden. ([De Morgen](#))
- >> De taalkundige Flip G. Droste is overleden. ([Neerlandistiek](#))

Lid worden van Onze Taal: nu met cadeauboekje

Als lid van het Genootschap Onze Taal ontvangt u tien keer per jaar het **tijdschrift *Onze Taal***. Ook krijgt u **korting** op evenementen en uitgaven van Onze Taal. En natuurlijk kunt u bij ons Taalloket terecht met al uw **taalvragen**.

Actie

Als u nu lid wordt (€ 46,- *), krijgt u bovendien 'Waar komt *suikerspin* vandaan?' cadeau, een luchtig en leerzaam boekje over de herkomst van alledaagse woorden en uitdrukkingen, zoals *kletsmajoor*, *tussen de middag*, *poedelnaakt*, *cocktail* en *op je hurken*.

Meer informatie is te vinden in de webwinkel van Onze Taal.

** prijs van een jaarabonnement voor Nederland, België, Suriname en Caribische gebiedsdelen*

>> **Ja, ik word lid!**

* Naamsveranderingen

- >> Kunstcentrum Witte de With. ([NOS](#))
- >> Countryband Lady Antebellum. ([Het Laatste Nieuws](#))
- >> Apple Buchanan Street. ([One More Thing](#))
- >> Leopold II-laan in Leopoldsburg. (dat vernoemd is naar Leopold I) ([De Standaard](#))

& Taal en racisme

- >> Volgens Sylvana Simons is ook Nederland toe aan een nieuwe definitie van het begrip *racisme*. ([De Taalstaat](#))
- >> De termen *master* en *slave* lijken te gaan verdwijnen uit de werelden van de fotografie en de IT. ([PetaPixel](#) en [Tweakers](#))
- >> De BBC zet een geschrapte aflevering van *Fawlty Towers* weer online met een waarschuwing over 'de mogelijk aanstootgevende en agressieve taal en inhoud'. ([VRT](#))

Lezingen

Onlangs vond de algemene ledenvergadering van Onze Taal plaats. Daarbij waren online twee lezingen te volgen die aansluiten bij het nieuwe themanummer van het tijdschrift *Onze Taal* over de Nederlandse taal in de negentiende eeuw.

U kunt de lezingen nu bekijken op het YouTube-kanaal van Onze Taal:

Jaap de Jong over de welsprekendheid van Abraham Kuyper

Marc van Oostendorp over Multatuli's visie op taal

Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & kalenders

Volg Onze Taal op de sociale media

Facebook • Twitter • Instagram • LinkedIn

Naar aanleiding van een vraag van @mikebodde ("Hoe haal je nou eigenlijk de koekoek?"): zie onze uitleg over 'Dat haal je de koekoek': <https://onzetaal.nl/taaladvies/dat-haal-je-de-koekoek/>.

**Volg Onze Taal op
Twitter voor taalnieuws
en taalweetjes**

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Bilthoven).

[#FB](#)[#Twitter](#)[#Linkedin](#)[#Instagram](#)[#E-mail](#)

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)[Taaladvies](#)[Spellingsite](#)[Tijdschrift](#)[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)[Archief](#)[Adverteren](#)[Gegevens wijzigen](#)[Afmelden](#)

Taalpost

11
JUN
2020

? **Woordpost: *anafylactisch***

Is het handig om slangen te gaan vangen als je een **anafylactische** shock zou kunnen krijgen? Over het woord *anafylactisch* is meer te lezen [op de website](#) van Onze Taal.

>>

Lees meer

! **Taal in crisistijd**

- >> Een gesprek over de noodzaak van gebarentaal in crisistijd. (video – [Op1](#))
- >> Hoe schrijf je mails tijdens een pandemie? ([BBC](#))
- >> Tolken in de rechtszaal gebruiken 'fluistertolken' om sociale afstand te kunnen houden. ([Het Laatste Nieuws](#))
- >> In Hengelo tolken ze premier Rutte in tal van talen. ([Tubantia](#))
- >> Spraakherkenningssoftware blijft werken met een mondkapje op. ([Warehouse Totaal](#))

* **Nieuwe woorden**

- >> *Anticoronaplant*. ([INT](#))
- >> *Geraniummoralisme*. ([Taalbank](#))
- >> *Sisu*. ([Taaltelefoon](#))

! **Podcast over het Fries**

Om het Fries wat meer onder de aandacht te brengen, besloten twee jonge Friezen een podcast in die taal te maken over het leven in Fryslân. *Frysk bloed, tsjoch*, heet de podcast, een verwijzing

naar het Friese volkslied.

“We vragen onszelf hardop af wat het betekent om in Fryslân te wonen en wat dat met het Fries te maken heeft, en in hoeverre we dat in het dagelijks leven tegenkomen”, vertellen de makers in een gesprek met [Omrop Fryslân](#). Onderaan het artikel vindt u ook een link naar de eerste aflevering van de podcast.

>>

Naar de site en de podcast

* Taalonderzoek

- >> Kunnen we in de toekomst parkinson aantonen met een spraaktest? ([Leeuwarder Courant](#))
- >> Facebook-onderzoekers bekijken of de mogelijkheden die taalanalyse biedt, kunnen worden gebruikt bij het opsporen van nepnieuws. ([Venture Beat](#))
- >> Brusselse gezinnen willen een poetshulp die hun taal (of talen) spreekt – en liever niet een met een Marokkaanse naam. ([VRT NWS](#))
- >> Interviews met tal van (vooral Amerikaanse) geleerden over de relatie tussen taal en bewustzijn. ([Closer to Truth](#))

& En verder

- >> Een nieuwe Franse website vraagt om meer respect voor de dieren in de taal. ([30 millions d'amis](#))
- >> Syb Wolfs uit Beek (Nederlands Limburg) wint de Klassieke Olympiaden. ([1Limburg](#))
- >> Een nieuwe rage op TikTok: aantonen dat andere talen stom zijn. ([Humo](#))

Advertentie **Taalboekenpakket**

Onze Taal geeft niet alleen taaladvies op maat, maar stelt ook boeken samen: over spelling, grammatica, leestekens én veelgestelde taalvragen. Toegankelijke naslagwerken met duidelijke uitleg en veel voorbeelden uit de praktijk.

Als u nu in de webwinkel van Onze Taal de boeken *Grammatica*, *Leestekens* en *Spellingwijzer Onze Taal* bestelt, krijgt u de uitgave *Taal-top-100* er gratis bij!

Meer informatie [in de webwinkel](#).

>>

Naar de webwinkel

? Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & kalenders

+ Volg Onze Taal op de sociale media

Facebook • Twitter • Instagram • LinkedIn

#taalkronkel

“Dr. Piet de Rooy was hoogleraar
Geschiedenis van Nederland
sedert de Middeleeuwen
aan de Universiteit van Amsterdam.”

(achterkant boek)

**Onze Taal op Twitter:
taaltips, taalnieuws en
taalkronkels**

^ Over Taalpost

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

[#FB](#)

[#Twitter](#)

[#Linkedin](#)

[#Instagram](#)

[#E-mail](#)

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Afmelden](#)

Taalpost

9
JUN
2020

? Taaltip: *Hij zinde / zon op wraak*

'Hij zon op wraak' is juist. Het werkwoord *zinnen* heeft een sterke vervoeging (*zon - gezonnen*) in de betekenis 'peinzen (over), de gedachten richten op'. Het is dus 'Hij zon op wraak' en 'We hebben lang op een oplossing gezonnen.'

In de betekenis 'naar de zin zijn, bevallen' wordt *zinnen* zwak vervoegd: 'Het plan zinde haar niet', 'Deze situatie heeft ons nooit zo gezind.'

Meer werkwoorden met een sterke en een zwakke vervoeging (en een daarmee samenhangend betekenisverschil) staan op [de website van Onze Taal](#).

>>

Meer taaladvies

* Meertaligheid

>> Taalonderzoekster Sharon Unsworth over de tweetalige opvoeding van haar eigen en andere kinderen. ([NRC](#))

>> Een Nederlandstalige moeder en een Duitstalige vader in Denemarken – hoe spreekt hun kind? ([Klein Deens geluk](#))

>> Mariska Reijmerink schreef een boek over hoe het is om als anderstalige in Nederland te wonen. ([Betty Asfalt TV](#))

! Meedoen aan onderzoek

>> Spreek je Limburgs? En maak je dan verschil tussen twee soorten verleden tijd? ([Taaljournalist](#))

>> Hoe las u in de afgelopen uitzonderlijke periode? ([Radboud Universiteit](#))

>> Hoeveel Nederlandse uitdrukkingen kent u? ([Maak dat de kat wijs](#))

Advertentie

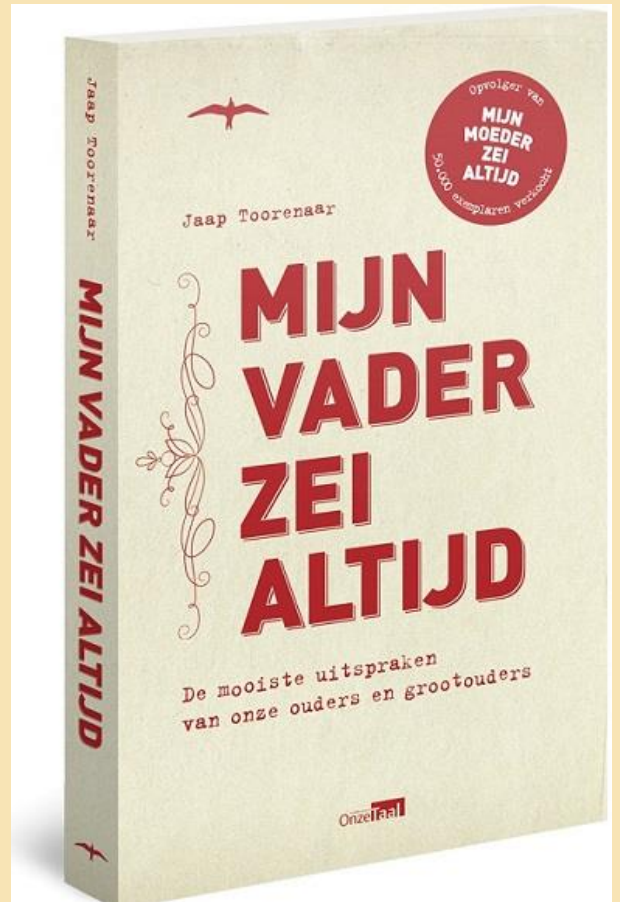
Vaderdag- cadeautip

Wat zei vader als je met argwaan of walging naar je eten keek? 'Wat je niet lust, slik je maar door.' En als je uitgeput was na een lange fietstocht? 'Als je aan het eind van je krachten bent, ben je aan het begin van je reserve.' Of als je niet naar bed wilde? 'Wie het eerst in slaap valt, mag nog een poosje opblijven.'

Tekstschrijver, reclamemaker en taal-liefhebber Jaap Toorenaar verzamelde wijze, grappige en ontroerende uitspraken van (vooral) vaders en grootvaders, die vaak alleen in kleine kring bekend zijn. Een ideaal cadeau voor Vaderdag!

Prijs: € 10,-.

**Te bestellen in de webwinkel van
Onze Taal.**

>>

Bestellen

Vreemde woorden

- >> 25 'faux amis' in het Frans voor Nederlandstaligen. (Frankrijk.nl)
- >> 14 Engelstalige woorden die ook in het Nederlands hadden gekund. (Kakhiel)
- >> In de quiz *Veel tamtam* gaat Jonas Van Geel op zoek naar de betekenis van vreemde woorden en uitdrukkingen. (HLN)
- >> Nederlandse woorden die bij anderstaligen de lachlust opwekken. (NRC)

Het nieuwe normaal

- >> Zaterdag was de dag van de Russische taal. En dus was er op het Rode Plein ondanks corona een boekenmarkt. (Leeuwarder Courant)
- >> Bezoekers van Japanse pretparken moeten niet te luid gillen om besmetting te voorkomen. (Yahoo! News)
- >> De eerste goal van Porto na de crisis is gescoord door Jesus Corona. (HLN)

Zuid-Holland

- >> Het Katwijks woordenboek is er! ([Alles over Katwijk](#))
- >> De gemeente Leiden gaat beeldbrieven sturen aan laaggeletterden. ([Unity.nu](#))
- >> Waarom noemen ze in Scheveningen de havenhoofden 'koppes'? ([In de buurt Den Haag](#))

En verder

- >> Restaurant in Californië verandert de naam omdat die als een racistische term kan worden opgevat. ([CNN](#))
- >> 'Het Engels is een virus in de Nederlandse taal.' ([Dagblad van het Noorden](#))
- >> De tekenares Charlotte Dematons heeft een tekstloos prentenboek over het alfabet gemaakt. ([NRC](#))
- >> Website over vloeken in het Afrikaans. ([Vloek.co.za](#))

Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & kalenders

Volg Onze Taal op de sociale media

Facebook • Twitter • Instagram • LinkedIn

#taalweetje Een uil is wijs, een uilskuiken juist dom. Wat is het verband hiertussen? Op onze website gaan we daarop in:
<https://onzetaal.nl/taaladvies/wat-een-uilskuiken/>.

**Volg Onze Taal op
Twitter voor taalnieuws
en taalweetjes**

Over Taalpost

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

[#FB](#)

[#Twitter](#)

[#Linkedin](#)

[#Instagram](#)

[#E-mail](#)

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Afmelden](#)

Taalpost

4
JUN
2020

? Woordpost: *autocratie*

De Russische dichter Brodski was liever "de laatste loser in een democratie dan een martelaar of geestelijk leider in een **autocratie**". Over het woord *autocratie* is meer te lezen op de [website van Onze Taal](#).

>> **Lees meer**

{ Onze Tael

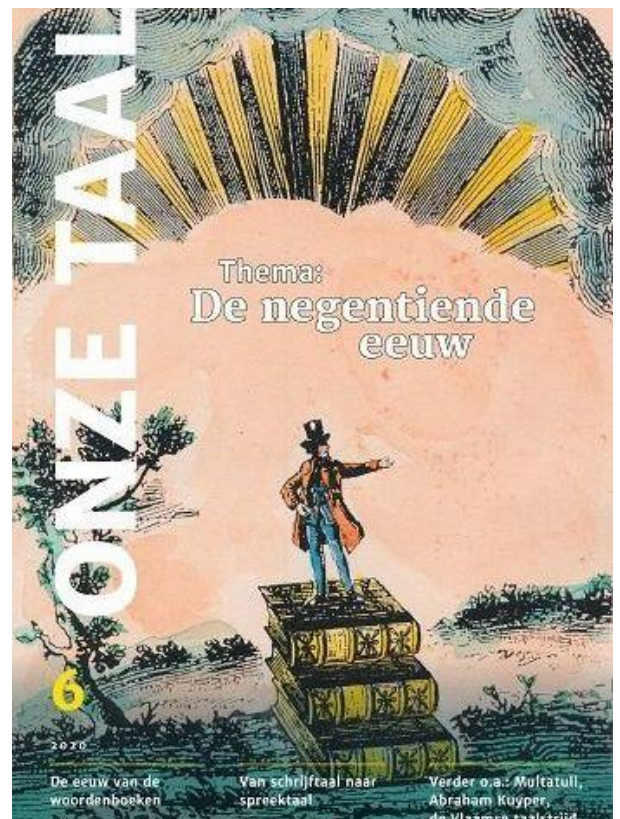
Het juninummer van *Onze Taal* staat in het teken van de negentiende eeuw, een eeuw die door een aantal grote taalveranderingen werd gekenmerkt.

Met artikelen over schrijftaal versus spreektaal, de vele soorten Amsterdams, woordenboekhelden, valse vrienden, vertalers, Multatuli, Belgische taalperikelen en Abraham Kuyper.

Er is een actuele uitzondering in dit themanummer 'Onze Tael'; daarover leest u verderop in deze aflevering van Taalpost.

Het juninummer valt dit weekend of volgende week bij de lezers in de bus.

Nog geen lid? [Kijk dan hier](#).

>>

Bekijk hier alvast de
inhoudsopgave van het
juninummer

Adviezen

>> Kees van Kooten adviseert: schrijf voortaan *een* wanneer je 'un' bedoelt en *eeen*, met drie e's, als je '1' op het oog hebt. ([Onze Taal](#))

>> De Taalunie heeft een advies opgesteld over de vraag hoe we kunnen omgaan met Standaardnederlands en talige diversiteit in het onderwijs. ([Taalunie](#))

>> *Unheimisch* en *unheimlich* zijn beide correct. ([Trouw](#))

>> Filmpje: hoe lees je gezichten als iedereen een mondkapje draagt? ([Vanessa Van Edwards](#))

>> En wat humor: gebruik in het Frans altijd *vous* in plaats van *tu*. Zo voorkomt u scheldtirades die het virus kunnen verspreiden. ([The Connexion](#))

Taalnieuws

>> De winnaars van de Profielwerkstukwedstrijd Nederlands 2020 van Levende Talen Nederlands en de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek zijn bekend. ([Leraren Nederlands](#))

>> Deutsche Bahn gaat op proef reizigers met *du* aanspreken in plaats van met *Sie*. ([Deutschlandfunk Kultur](#))

>> De Franse zender TF1 gebruikt het 'verlan'-woord *beurette* voor een vrouw met Noord-Afrikaanse wortels en komt onder vuur te liggen vanwege (vermeend) racisme. ([La Voix du Nord](#))

En verder

>> Literatuuronderwijs is het leukste vak om te geven. ([Trouw](#))

>> Hoe 'Breng die rozen naar Sandra' de populariteit van die voornaam beïnvloedde. ([Neerlandistiek](#))

! U over Taalpost

Taalpost nadert stilaan de kaap van 100.000 abonnees. Daarom wilden we weleens weten: hoe leuk vindt u Taalpost en waarom zou u Taalpost aanbevelen bij vrienden?

Doet u mee aan onze korte enquête? Dan maakt u kans om het boek *Waar komt suikerspin vandaan?* te winnen. We verloten vijf exemplaren onder alle deelnemers.

>> **Geef uw mening**

? Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & kalenders

+ Volg Onze Taal op de sociale media

Facebook • Twitter • Instagram • LinkedIn

#taalkronkel

“De Jumbo aan het Tervopplein in Putte lijkt helemaal leeggeroofd. Op foto’s is te zien dat vrijwel alle schapen bijna helemaal leeg zijn.”

(bron: Omroep Brabant)

**Onze Taal op Twitter:
voor taaltips, -weetjes,
-nieuws en taalkronkels**

^ Over Taalpost

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Bilthoven).

#FB

#Twitter

#Linkedin

#Instagram

#E-mail

Diensten Onze Taal

Lidmaatschap

Taaladvies

Spellingsite

Tijdschrift

Webwinkel

Nieuwsbrief

Contact

Archief

Adverteren

Gegevens wijzigen

Afmelden

Taalpost

2
JUN
2020

? Taaltip: *werk ze* / *werkze* / *werkse*

Werk ze, in twee woorden, is juist. Het is een combinatie van de gebiedende wijs *werk* en het persoonlijk voornaamwoord *ze*. Met deze (informele) formulering wens je iemand een goed verloop toe van wat het werkwoord uitdrukt. *Werk ze* betekent dus 'Werk goed (vandaag)', 'Succes met werken!'

Andere voorbeelden zijn *eet ze*, *vergader ze* en *slaap ze*. Overigens zijn deze constructies vooral in Nederland gangbaar, in België minder.

Meer informatie staat op [de website van Onze Taal](#).

>>

Meer taaladvies

! Naar de basis gaan

>> Grimes en Musk houden het simpel: roepnaam zoontje is *Little X*. ([Het Laatste Nieuws](#))

>> Henk Wolf neemt u helemaal mee terug naar de basaalste basis van het ontleden. ([Neerlandistiek](#))

>> Ineke Sluiter, de nieuwe president van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, leest de klassieken om onze tijd te begrijpen. ([Het Parool](#))

* Woorden afschaffen

>> Enkele planbureaus stellen voor om termen zoals *anderhalvemetersamenleving* en *nieuw normaal* los te laten. ([NOS](#))

>> Geen goed idee, schrijft Theo Hakkert: 'Met woorden afschaffen verdwijnt het virus niet.' ([Tubantia](#))

Aangeboden: 25 jaargangen *Onze Taal*

Een van onze lezers biedt de jaargangen 1994 t/m 2019 van *Onze Taal* aan. Ze zijn gebundeld in cassettes. De tijdschriften zijn gratis af te halen in Eemnes (Utrecht).

Neem voor meer informatie contact op met [Herman Vos via e-mail](#) (door op deze link te klikken) of door te bellen naar +31 35 531 40 33.

Esperanto spreken

>> Wat is Esperanto en waarom bestaat het? ([Quarantaine Colleges](#))

>> Interview met een Esperantokenner. ([Linkse Hobby's](#))

Boeken lezen

>> Karst-Janneke Rogaar schrijft een verhaal met bijna alle 'korte ei'-woorden erin. ([Trouw](#))

>> Troostende en hoopgevende Engelse woorden. ([The Guardian](#))

>> Meertalig Afrikaans kinderboek *Die Kokerboom*. ([Sunday Times](#) en [SBA](#))

Liedjes beluisteren

>> Ilse DeLange zingt in het Duits. ([Vox](#))

>> ACP maakt rapmuziek in het Corsicaans. ([Corse Infos](#))

>> Buddy Holly in het West-Vlaams. ([Augustijn](#))

U over Taalpost

Taalpost nadert stilaan de kaap van 100.000 abonnees. Daarom wilden we weleens weten: hoe leuk vindt u Taalpost en waarom zou u Taalpost aanbevelen bij vrienden?

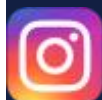
Doet u mee? Dan maakt u kans om het boek *Waar komt suikerspin vandaan?* te winnen. We verloten vijf exemplaren onder alle deelnemers.

>>

Geef uw mening**? Taalvraag?****Zoek in ruim 2000 taaladviezen****& Onze Taal-webwinkel****Tijdschrift, boeken & kalenders****Volg Onze Taal op de sociale media****Facebook • Twitter • Instagram • LinkedIn****TERRASBINGO****Onze
Taal**

Had u alvast wat te drinken gewild?	Sorry, I don't speak Dutch.	Het is wel weer even wennen.	Wat mag het zijn?	Nee, ik heb hooikoorts.
Zo, iets te vieren?	Is dit anderhalve meter?	Alles nog naar wens?	Dat is lang geleden!	Maar wij zijn één gezin!
Enjoy!	Hoe ging jouw check-gesprek?	Fijn dat het weer kan, hè?	Zeg het maar!	Heeft het gesmaakt voor u?
Mijn collega komt zo bij u.	Dit is helaas niet mijn wijk.	Ik serveer alleen uit.	Doodt alcohol ook de virussen?	Maar geen Corona bestellen, hè?
Ik moet niesen maar ik durf niet.	Binnen is het ook best druk.	Niet zo dicht-bij!	Kan ik nog iets voor u betekenen?	Het lijkt wel weer even 'normaal'.

**Volg Onze Taal ook op
Instagram: elke dag leuk
en leerzaam!****^ Over Taalpost***Taalpost* brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Bilthoven).

#FB

#Twitter

#Linkedin

#Instagram

#E-mail

Diensten Onze Taal

Lidmaatschap
Taaladvies
Spellingsite
Tijdschrift
Webwinkel

Nieuwsbrief

Contact
Archief
Adverteren
Gegevens wijzigen
Afmelden